

ΣΛΒ΄.

Ἀντιφατικὴ πρότασις ἐστίν, ἢ τὸ αὐτὸ κατηγορούμενον κατὰ τῆ αὐτῆ ὑποκειμένη καταφάσκουσα καὶ ἀποφάσκουσα. Εἴτ' ἔν ὅτε προτάσεις καθόλου καταφατικαί, καὶ μερικαὶ ἀποφατικαί, ἢ καθόλου ἀποφατικαί καὶ μερικαὶ καταφατικαί πρὸς ἀλλήλας παραβαλλόνται, τότε δὴ τὴν ἀντίθεσιν ταύτην, ἀντιφατικὴν λέγομεν.

„ Παρ. χάρ. Πᾶς σοφὸς αἰρεῖται τὸ βέλτισον, τίς σοφὸς ἢ χ αἰρεῖται
 „ τὸ βέλτισον. Περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀπαιτημένων τῆ ἀληθεί ἀντίφασιν πλῆθος
 „ προστάξω ἐν τῇ ἀναπτύξει· σημειωτέον ἐνταῦθα περὶ τῶν ἀντιφατικῶν προτάσεων,
 „ τὴν μὲν ἑτέραν αἰ ἀληθειῶν, τῆ δ' ἑτέραν ψεύδει.

ΣΛΓ΄.

Υπεναντία δ' ἀντίθεσις ἐστίν ἐν δυοῖ μερικαῖς προτάσεσι.

„ Παρ. χάρ. Τίς ἀνθρωπὸς ἐστὶ σοφός; τίς ἀνθρωπὸς ἢ ἐστὶ σοφός. Περὶ τῶν ὑπεναν-
 „ τίων προτάσεων σημειώται κανὼν ὅδε. Αἱ ὑπεναντία προτάσεις ἅμω μὲν δύναν-
 „ ται ἔναι ἀληθεῖς, ἢ μὴν δὲ ἅμω ψευδεῖς· αἱ ἄνω ῥηθεῖσαι προτάσεις ἔσιν ἀληθεῖς,
 „ ψευδεῖς δὲ ἅμω ἔναι ἢ δύνανται. Αὐταῖς δὲ προσίζεται ἀντίθεσις προσηκόντως,
 „ δι' ἧς καταφάσκειται μὲν ἐν τῇ πρώτῃ μερικῇ προτάσει, ὅπερ ἀποφάσκειται ἐν τῇ ἑτέρῃ
 „ τῇ μερικῇ. Τῆτε κανόνες ἔστω· α'. ἢ ἐν ταύταις ταῖς προτάσεσιν ἢ μὲν ἀληθὴς ὑπάρ-
 „ χη, ψευδὴς ἄρα ὁράλει ἔναι ἢ ἑτέρα. β'. Τυτῶν διατέρα ἀληθὴς ἐξέχειν δεῖ.
 „ Ἰδε Δανιὴλ Ριχτέρου Λογοτρ. περὶ ἀντιθέσεως τῶν Προτάσ. Γένη. 1738.

ΣΛΔ΄.

Υπαλληλία ἐστίν ἐκείνη τῶν προτάσεων ἢ διάθεσις, καθ' ἣν ἢ πλα-
 τωτέρα πρότασις, ἢτοι ἢ ἐπὶ πλέον ἐκτεινομένη περιέχει τὴν στενωτέραν,
 ἢτοι τὴν ἐπ' ἔλαττον πρότασιν· ἢ ἢ Υπαλληλία ἐστίν, ἢ δύο προτάσεων με-
 ρικῆς φημί καὶ καθόλου τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον ἐχουσῶν
 πρὸς ἀλλήλας ἀναφορὰ. Ὡς ἢ μὲν καθόλου, ἢ τὴν μερικὴν περιέχουσα

ὕπαλληλῶσα· ἢ δὲ μερικὴ ἢ ὑπὸ τὴν καθόλου περιεχομένη ὑπαλληλω-
τὴ λέγεται.

- „ Παρ. χάρ. Πᾶν ζῶον ζῆ καὶ αἰθάσσεται, τὶ ζῶον ζῆ καὶ αἰθάσσεται· ἢ μὲν προτέρα ὑπαλλ-
 „ ληλῶσα, ἢ δὲ μετ' αὐτὴν ὑπαλληλωτὴ λέγεται. Ἐν τῷ ὄρα σημειώτερον τῆς ἐπο-
 „ μένης κανόνας.
- „ Α'. Τῆς ὑπαλληλῶσης ἀληθείας ἕσσης, καὶ ἡ ὑπαλληλωτὴ ἀληθεία ἔσσι. Παρ. χάρ.
 „ Ἀληθείας ἕσσης τῆς, πᾶν ζῶον ζῆ, ἀληθείας πάντας ἔσσι καὶ ἡ, τὶ ζῶον ζῆ. Οὐμὴν δὲ
 „ καὶ ἀνάπαλιν τῆς ὑπαλληλωτῆς ἀληθείας ἕσσης, ἀληθείας ἔσσι καὶ ἡ ὑπαλληλῶσα, ἀληθείας
 „ γὰρ ἔσσι τινὰ ἄνθρωπον εἶναι σοφόν, ἢ μὴν δὲ καὶ πάντα ἄνθρωπον εἶναι σοφόν.
- „ Β'. Τῆς ὑπαλληλῶσης ψευδῆς ἕσσης, ἢ παρὰ τῆτο καὶ ἡ ὑπαλληλωτὴ ἔσσι ψευδῆς.
 „ Παρ. χάρ. ψευδῆς ἔσσι πάντα ἄνθρωπον εἶναι σοφόν, ἢ μὴν δὲ καί τινὰ ἄνθρωπον εἶναι
 „ σοφόν. τῶν κανόνων τῶτων οἱ λόγοι ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ δηλωθήσονται.

ΣΔΕ΄.

Ἀντιτροφή λέγεται ἡ τοιαύτη τῶν προτάσεων μεταβολή, καὶ ἢ
 ἢν τὸ ὑποκείμενον γίνεται κατηγορούμενον, καὶ ἀνάπαλιν, σωζομένης τῆς
 ποιότητος ἢ ἀληθείας τῶν προτάσεων.

- „ Παρ. χάρ. Αἱ προτάσεις αὗται. Πᾶν Πνεῦμα ἐστὶ νοερόν, καὶ πᾶν νοερόν
 „ ἐστὶ Πνεῦμα, ἀντιτρέφον, λέγονται. Ἡ πρώτη πρότασις, ἢς τινος τὸ ὑποκί-
 „ μενον καὶ κατηγορούμενον μετατίθεται, λέγεσθαι ἔωδε ἀντιτροφέα, ἢ ἀντιτρο-
 „ φομένη. Ἡ δ' ἑτέρα ἢ ἐκ τῆς μεταβολῆς γινομένη ἀντιτροφέα λέγεται.
 „ Τριπλῆ δὲ γίνεται ἢ ἀντιτροφή, α. Ἀπλῆ, δι' ἣς ἡ αὐτὴ ποσότης καὶ ποιότης τῶν
 „ προτάσεων σώζεται. Παρ. χάρ. Οὐδεὶς σπυδαῖος ταῖς διαβολαῖς ἤδε-
 „ ται· ἄρα ἕδεις ταῖς διαβολαῖς ἠδόμενός ἐστι σπυδαῖος· β. Κατὰ
 „ συμβεβηκὸς ἀντιτροφή γίνεται, ὅτε μεταβάλλεται ἡ ποσότης τῶν προτάσεων.
 „ Παρ. χάρ. Πᾶς σοφός ἐστὶν ἄνθρωπος· ἄρα τίς ἄνθρωπος ἐστὶ σοφός.
 „ Γ. δι' ἀντιθέσεως, ὅτε ἡ ποιότης τῶν ὄρων μεταβάλλεται, μενέσσης τῆς ποιό-
 „ τητος, καὶ ποσότητος τῶν προτάσεων. Παρ. χάρ. Τίς ἄνθρωπος ἐκ ἔστι σοφός·
 „ ἄρα τίς μὴ σοφός ἐστὶ ἄνθρωπος. Τῆτοις ἐπίκειται ἀντιτροφή διὰ ἀντιδιαθέσε-
 „ ως, δι' ἣς ἕτως ἢ πρότασις τρέπεται, ὥστε τῆ ὑποκείμενη ἀορίστη λεχθέντος, τήντε
 „ ποιότητα καὶ ποσότητα μεταβάλλεσθαι· παρ. χάρ. Ἡ λίας ζῶν ἐς οὐρανὸν ἤρθη, τοι-
 „ γάρῃν ὁ μὴ ἐς οὐρανὸν ἄρθη. Ἡ λίας ἐκ ἔστιν. Ὁρα Δαν. Ρ' ἰχθύων διάλεξιν
 „ περὶ ἀντιτροφῆς τῶν προτάσεων Α' λη 1740:

ΣΛΣ΄.

Λοιπή ἐσὶν ἢ τῶν προτάσεων ἰσοδυναμία· προτάσεις δὲ ἰσοδύναμοι λέγονται, αἱ τοῖς μὲν λόγοις διαφέρουσαι, τὴν δ' Ἐννοίαν ἔχουσαι τὴν αὐτήν:

„ Παρ. χάρ. Τὰ πάντα παράτη τὴν προσοχὴν, ὁ ἡμέτερος νῆς ἐν τῷ προσίχην τα-
 „ ράττεται ὑπὸ τῶν παθῶν. Προτάσεις ἡσὶν ἰσοδύναμοι· πολλὰ ἐνταῦθα ἐπιχονώ-
 „ τερον τοῖς Σχολαστικαῖς παραδίδονται, ἀπερ γεμὴν ἐρῶς σὺν τῷ κλεινῷ Συρ-
 „ βίῳ εἰς τὰ τῶν λογικῶν Σχολαστικῶν δυσχερῆ παίγνια ἀνάγαγε· ὅσα δὲ γνώ-
 „ σεως ἐνταῦθα ἄξια, ἐν τῇ ἀναπτύξει ἐπέξω· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν μέτιδι τὸ τῆ
 „ Γ. αἰ. Λ' αἰ. Α' λβερτ. Βερκενκάμπη ὑπόμνημα λογ. περὶ τῶν σχετικῶν παθῶν τῶν προ-
 „ τάσεων· Λειμγγου. 1743.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ζ΄.

Π Ε Ρ Ι

Δ Ι Α Ν Ο Η Μ Α Τ Ο Σ

Κ Α Ι

Σ Τ Λ Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Υ.

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Σ Λ Ζ΄.

Διείληπται ἡμῖν μέχρι τῆδε περὶ κρίσεως καὶ προτάσεως. Ἐπεὶ δὲ τῆν τῶν Ἰδέων οἰκειότητα καὶ ἀλλοτριώσιν ἢ ἀμέσως αἰ καθορᾶν δυνάμεθα, ἀνάγκη τῆτο διὰ τινος τρίτης Ἰδέας γίνεσθαι. Ὅτε ἀμέλει ἐκ τῆς συγκρίσεως δύο Ἰδέων πρὸς τρίτην, εἴπερ εἰσὶ συζευκτεῖαι, ἢ διαζευκτεῖαι, συνάγομεν· καὶ ἔτις ἐκ δύο κρίσεων κοινήν Ἐννοίαν ἔχουσῶν τρίτην ἐξάγομεν.

„ Παρ. χάρ. Παραβάλλων τὸν Θεὸν τῷ ἀφάρτῳ καὶ ἀπλῷ ὄντι, ἰκανῶς Ἐννοεῖς τὸν
 „ Θεὸν καὶ τὸ ἀφάρτον ὄν συζύγνυθαι δύνασθαι, καὶ ἔτις ἤδη ἀποτελείσκει τὸ διανόημα.

Πᾶν ὄν ἀπλῶν εἰς ἄφαρτον,

Ὁ Θεὸς εἰς ὄν ἀπλῶν,

ἄρα ὁ Θεὸς εἰς ἄφαρτός.

„ Ἐνταῦθα τὴν σὴν κρίσιν, ὁ Θεὸς εἰς ἄφαρτός, παράξκει ἐκ τῆταν τῶν δύο κρί-
 „ σεων. Πᾶν ὄν ἀπλῶν εἰς ἄφαρτον, καὶ ὁ Θεὸς εἰς ὄν ἀπλῶν, αἱ δύο αὗται κρίσεις
 „ κοινήν Ἐννοίαν ἔχουσιν, ἀμέλει τὴν Ἰδέαν τῆ ἀπλῷ ὄντος.

ΣΛΗ΄.

Ἐντεῦθεν κατανοῆς ἐπὶ παντός διανοήματος ἢ πλείους τῶν τριῶν ἀπαιτεῖσθαι Ἰδέας, καὶ τρεῖς μόνον ὀφείλειν παρεῖναι κρίσεις.

Δείκν. Ἐπεὶ γὰρ τὸ διανόημα ἐκ τῆς παραβολῆς δύο Ἰδεῶν πρὸς τὴν τρίτην ἀποτελεῖται (ΣΛΖ΄.) προφανές ἐστὶν ἐν τῷ διανοήματι μὴ πλείους Ἐννοίας ἀπαιτεῖσθαι, εἰμὴ τρεῖς· ἔτι ἐπειδὴ πᾶν διανόημα ἐστὶν ἐνέργεια τῆ νοός, καθ’ ἣν ἐκ δύο κρίσεων κοινήν Ἐννοίαν ἐχουσῶν, τρίτην ἐξαγομεν (ΡΛΖ΄.)· πρόδηλον, ὅτι ἐπὶ παντός διανοήματος ἢ πλείους τῶν τριῶν κρίσεων παρεῖναι ὀφείλει.

ΣΛΘ

Διὰ τῆς πείρας γινώσκομεν τὴν τάξιν τῆ λογίζεσθαι εἰς τὴν τῶν διανοημάτων εἰδοποίησιν ἕτω προβαίνειν.

Α΄. Πρᾶγμα τι, ἢτοι Ἐννοίαν εἴς τι γένος, ἢ εἶδος ἀνάγομεν, καὶ τότε δὴ πᾶν ὅ, τι κατὰ τῆ γένους ἢ εἶδος, εἰς ὃ τὸ ἀντικείμενον ἀνάγομεν, καταφάσκειται, ἢ ἀποφάσκειται, καὶ κατὰ τῆ αὐτῆ ἀντικειμένη τῆ ἐπὶ τὸ γένος, ἢ εἶδος ἀναχθέντος καταφάσκομεν, ἢ ἀποφάσκομεν· ἕτος ἐστὶν ὁ πρῶτος τῆ λογίζεσθαι τρόπος ἐν τῷ ἐπιτελεῖν τὰ διανοήματα.

Β΄. Ἡ δὲ τῶν Λογισμῶν τάξις ἕτω γίνεται· ὁπνίκα ἐν τῷ ἀντικειμένῳ Α΄. τὰ γνωρίσματα ἢ χαρακτῆρας ἐννοῶμεν τῆς ὀρισμῶν τινὰ συνισθῶντας, τινικαῦτα τῷ ἀντικειμένῳ ἀνήκειν τὸ ὀριστὸν κρίνομεν (ΡΝΖ΄.)· ὅτε δὲ τὰ γνωρίσματα καὶ χαρακτῆρας τῆ ἀντικειμένη Α. ἀπεῖναι παρατηρῶμεν, τότε δὴ τῷ ἀντικειμένῳ Α. τὸ ὀριστὸν ἕκ ἀνήκειν ἀποφαινόμεθα.

» Παρ. χάρ. Τὴν ὀργὴν ἀνάγομεν ἐπὶ γένος, ἀμέλει τὸ πάθος. Πᾶν ἔν ὅ, τι
 » κατὰ τῆ πάθος χορηγῆ σοι ἢ κτήμη, ἢ ἡ φαντασία λεγόμενον, παρ. χάρ, ὅτι
 » τὰ πάθη ταραττει τὴν προσοχὴν, τῷ αὐτῷ λόγῳ καὶ τῆ ὀργῆ προ-
 » σαρκίως κατὰ τὸν ἐκόμενον τρόπον.

Πᾶν πᾶθος ταράττη τὴν προσοχὴν,
 Πᾶσα ἐργὴ ἐςὶ πᾶθος,
 Πᾶσα ὀργὴ ταράττη τὴν προσοχὴν.

- » Τὸ διαίτημα τῆτι κατὰ τὸν πρῶτον τῷ λογίζεσθαι ἐσχημάτισαι τρόπον, παράδειγμα
 » δὲ τῆ ὑπέρη ἔσαι τοιούδε· π. χ. ἐν τῷ Δημοκρίτῳ παρατηρῆς, τὸ ἦναι εὐδύμον καὶ
 » χαροπὸν ἐν πράγμασιν ἐναντίοις. Ἐπὶ δὲ διὰ τῆς φαντασίας ἐπέρχε-
 » τῆσαι τῆς χαρακτῆρας τῆτις ἀνήκει ἀνθρώπῳ τλήμονι, ἐπιφέρει τὸν Δημό-
 » κριτον ἦναι τλήμονα τὸν ἐπόμενον τρόπον.
 » Πᾶς ὁ χαροπὸς καὶ εὐδύμος ἐν πράγμασιν ἐναντίοις ἐςὶ τλήμων.
 » Ἄλλ' ὁ Δημοκρίτος ἐςὶ χαροπὸς καὶ εὐδύμος ἐν πράγμασιν ἐναντίοις.
 » Ἄρα ὁ Δημοκρίτος ἐςὶ τλήμων.

ΣΜ.

Πάντα τοιγαρῶν τὰ καταφατικά διανοήματα εἰδονται τῆ εἴτει
 ταύτη.

- » Πᾶν ὅ, τι κατὰ παντὸς τῷ γένει, ἢ ἕδος κατηγορεῖσθαι δύναται, τῆτ' αὐτὸ καὶ κατὰ
 » παντὸς τῷ ὑπὸ τὸ γένος περιεχομένῳ κατηγορεῖται, ὡς ὅπως ὁ φθόγγος ἀνήκει ὁ ὀρι-
 » μός, ἀνήκει τῷ αὐτῷ καὶ τὸ ὄριζον· ταύταις ταῖς προτάσεσιν ἀποτελεῖται τὸ κοινότα-
 » του ἕκῃς, τὸ λεγόμενον κατὰ παντὸς, ὅπερ ὀρθῶς ἀπὸ εὐμελέων τῶν καταφατικῶν
 » ὑπολαμβάνομεν διανοημάτων.

ΣΜΑ.

Ἀποφατικῶς δὲ διανοούμενοι τῆς λογισμῆς ἡμῶν κατὰ τὸν κανόνα τῆτον
 διαμορφῶμεν.

- » Πᾶν ὅ, τι παντὸς τῷ γένει ἢ ἕδος ἀλλοτριεῖται ἢ ἀποφάσκειται, τῆτ' αὐτὸ καὶ κατὰ
 » παντὸς τῷ ὑπὸ τὸ γένος, ἢ ἕδος περιεχομένῳ ἀποφάσκειται ὡσαύτως ἔτι ὁ φθόγγος
 » ποτε ἢ ἀνήκει ὁ ὀρισμός, ἢ δὲ τὸ ὄριζον πάντως.
 » Ταύταις δὲ περιέχεται, τὸ λεγόμενον κατὰ μηδενός, ὀρθῶς ἀπὸ βάσεως τῶν ἀπο-
 » φατικῶν λαμβανόμενον διανοημάτων.

ΣΜΒ΄.

Τῷ διανοήματι ὡς ἐσωτερικῇ τῆ νοός ἐνεργείᾳ ὁ συλλογισμὸς ὡς ἐξωτερικῇ ἐνεργείᾳ ἀποκρίνεται, λόγος ὢν τὰ τῆ νοός διανοήματα ἐκδηλῶν, εἴτ' ἔν συλλογισμὸς ἐςὶ διανόημα ῥήμασιν ἐκφαινόμενον.

„ Αἱ λέξεις συλλογίζων, ἢ συλλογίζονται ἐκ τῶν σχολῶν τῶν ἀριθμητικωσιμένων ἢ τῆς
 „ λογικωσιμένης μετέβησαν ὡς περ γὰρ ὁ ἀριθμητικὸς ἐκ δύο δοθασῶν ποσοτήτων ἐγ-
 „ νωσιμένων τρίτην ἐξάγει ἄγνωστον, ἕτως ἡ διάνοια ὡσαύτως διανοῖται ἐκ τῆς παραβο-
 „ λῆς δύο ἰδεῶν πρὸς τὴν Γ'. συνάγει τὴν τέτων συζῶειν, ἢ διάζῶειν. ῤήματα
 „ ταῦτα ἢσὶ τῷ Ε' ἵνεκὶν ἐν τοῖς Στοιχ. Λογ. β. 77.

ΣΜΓ΄.

Ε'ξ ἢ ἄλλον, Α'. ὡς διενήνοχεν ἡ ἰδέα τῆ ὄρου, καὶ ἡ κρίσις τῆς προτάσεως, ἕτω καὶ τὸ διανόημα διάφορον ἐςὶ τῷ συλλογισμῷ. Β. Ε'πίπερ ὁ, τιδήποτε κατὰ τῷ ὀρισμῷ, τῆτ' αὐτὸ καὶ κατὰ τῷ ἐρισθῷ ὀρθῶς ἔχει λέγεσθαι (ΡΝΖ'). πρῶδηλον ἐςὶ πᾶν ὁ, τι δύναται περὶ τῷ διανόηματος δεικνυσθαι, τὸ αὐτὸ ὀρθῶς ἔχειν δεικνύμενον καὶ κατὰ τῷ συλλογισμῷ.

ΣΜΔ΄.

Πᾶς ἔν συλλογισμὸς τοσέτοις ὀφέλα ὄροις συνίστασθαι ἢ προτάσεσιν, ὅσαις τὸ διανόημα συνίσταται Ε'ννοίαις
 ἢ κρίσεσι.

Δείκν. Ε'πεὶ γὰρ ὁ συλλογισμὸς διανόημα ἐςὶ ῥήμασιν ἐκφαινόμενον (ΣΜΒ΄). ἐπόμενόν ἐστιν ὅπως αἱ τὸ διανόημα συνίσταται Ε'ννοίαις καὶ κρίσεσι, τοσαύτας ὁ συλλογισμὸς ὀφείλει Ε'ννοίας καὶ κρίσεις ἐκφαινομένας ῥήμασιν περιέχειν ἢ δὲ ῥήμασιν ἐκφαινομένην Ε'ννοία ὄρος λέγεται (ΡΓ΄), καὶ ἡ ῥήμασιν ἐκφαινομένην κρίσις, πρότασις (ΡΠΕ΄). ὅσαις ἔρα τὸ διανόημα συνίσταται Ε'ννοίαις καὶ κρίσεσι, τοσέτοις ὄροις καὶ προτάσεσι καὶ ὁ συλλογισμὸς ὀφείλει συνίστασθαι.

ΠΕΡΓ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΜΕ΄.

Ο συλλογισμὸς ἔτε πλείας ἔτ' ἐλάττας τῶν τριῶν
περιέχειν ὀφείλει ὄρος.

Δείκν. Ε' πείπερ ὁ συλλογισμὸς τούτοις συνίσταται ὄροις, ὅποσαις Γ' δέαι
ἤτοι Ε' νοίαις τὸ διανόημα (ΣΜΔ΄). Ε' πεί δὲ τὸ διανόημα μόνον ἀπαι-
τῆνται Γ' δέαι τρεῖς ἢ Ε' νοίαις (ΡΛΗ΄). πρόδηλον, ὅτι ὁ συλλογισμὸς ἔτε
πλείας, ἔτ' ἐλάττας τῶν τριῶν περιέχειν ὀφείλει ὄρος.

„ Ο Ροστινβίκιος ἐν τῇ Λογικῇ ἔτω προφέρει ταύτην τὴν πρότασιν· ἐν παντὶ συλλο-
„ γισμῷ ἔσι τι, Α. καδ' ἢ, Β. ὃ, καὶ Γ. ἐξ ἢ, ἢ διαδρομὴ γίνεται. Κατ' ἑξῆς τρεῖς
„ ἔτι ἀναφαίνονται ὄροι· ὁ δὲ περιφανὴς Ρ' κτίγερὸς τὸ διανόημα διὰ τεσσάρων ὄρων,
„ ὥστερ νίον τι ἑαυτῷ ὄρημα ἦναι οἶεται, ἐν τῇ νοήσῃ τῆ ἀληθῆς καὶ ψευδῆς σελ.
„ 341. Α' καὶ ἐκάτιον δεξομεν δύο παρόντων τῶν μέσων ὄρων, ἕχ ἕνα, ἀλλὰ πλείας
„ τῆς συλλογισμῆς γίνεσθαι. ὄροι δὲ ἔσιν Α'. τὸ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος. Β.
„ τὸ ὑποκείμενον τῆ συμπεράσματος. Γ. ὄρος τις κοινὸς ὁ ἐκτιζῆς τὴν τρίτην Γ' δέ-
„ αν, ἢ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος παραβάλλεται.

ΣΜς΄.

Τὸ ὑποκείμενον τῆ συμπεράσματος λέγεται ὄρος ἐλάττων· καὶ τὸ
κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος ὄρος μείζων ὁ δὲ τρίτος ὄρος δὲ ἤπερ τὸ
τῆ συμπεράσματος κατηγορούμενον τῷ τῆ συμπεράσματος ὑποκειμένῳ συ-
νάπτεται, μέσος ὄρος ἀκέραιος.

„ Τὸ δὲ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος, μείζων ὄρος καλεῖται, ὅτι τὸ κατηγορούμενον
„ ὡς τὰ πολλὰ μείζονός ἐστιν ἐκτάσεως καὶ πλατύτητος, ἤπερ τὸ ὑποκείμενον·
„ τὸ δὲ ὑποκείμενον τῆ συμπεράσματος, ἐλάττων ὄρος καλεῖται, ὅτι τὸ ὑποκείμενον
„ ἐστιν ἐλάττων ἐκτάσεως καὶ πλατύτητος. Ὁ δὲ μέσος ὄρος ἐκλήθη τῷτ' αὐτὸ,
„ ὅτι τὴν συνάφην, ἢ ἀλλοτριώσιν συνίσησι τῆ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου τῆ συμ-
„ περάσματος, καὶ ἐπομένως τῷτ' μεσολαβῆντος, τὸ τῆ συμπεράσματος ὑποκείμενον
„ τῷ κατηγορούμένῳ συνάπτεται. Τὸ κατηγορούμενον καὶ ὑποκείμενον τῆ συμπε-
„ ράσματος λέγονται καὶ ὄροι ἄκροι· λάβε μοι γὰρ, παρ. χάρ. τὸν συλλογισμὸν τούτου.
„ Πάν

„ Πᾶν κάδος ταράττη τὴν προσοχὴν, πᾶσα ὀργὴ ἐστὶ κάδος, ἄρα πᾶσα ὀργὴ ταράττη
 „ τὴν προσοχὴν. Ἐν τῷ ἐλάττω μὲν ὅρος ἐστὶν ἡ ὀργὴ (ἐστὶ γὰρ ὑποκείμενον τῆ
 „ συμπεράσματος) μείζων δ' ὅρος ἐστὶ, ταράττη τὴν προσοχὴν (ὅτι ἐστὶ κατηγορούμενον τῆ
 „ συμπεράσματος,) καὶ μέσος ὅρος ἐστὶ τὸ κάδος, ὅτι μεσολαβήσῃ τῆς Ἰδέας τῷ κά-
 „ δος, τὸ κατηγορούμενον τῷ μᾶλλον, ἢ περὶ ἕτερον ἀποδίδεται τῇ ὀργῇ, καὶ ἰσομένως
 „ ὁ ὅρος ἕτος ἐν ἑαυτῷ περιέχει τὸν λόγον, δι' ὃν κατὰ τῆς ὀργῆς κατηγορεῖται τὸ
 „ ταράττην τὴν προσοχὴν. Τῆς τρεῖς τέτυκτο ὅρος πόρρω ἕλκεν ἢ ναὶ φασὶ τῆ συλλογισ-
 „ μῆ, ὅτι τῶν συλλογισμῶν ὡς ἐξ οἰκείας ἕλης συντίθεται τῶν προτάσεων. Πᾶσαι
 „ δὲ αἱ προτάσεις ἐξ ὅρων· κἀνταῦθα τῆς ὅρος ἀρχαὶς ὑλικαὶς πόρρω λέγουται τῶν
 „ συλλογισμῶν. Μὴχρι τῶδε περὶ ὅρων.

ΣΜΖ.

Πᾶς Συλλογισμὸς τρισὶ προτάσεσιν ὀφείλει συνίστασθαι.

Δείκν. Τόσαις ὁ Συλλογισμὸς προτάσεσιν ὀφείλει συνίστασθαι, ὅσαις τὸ
 Διανόημα κρίσεσιν (ΣΜΔ').· ἐπεὶ δὲ πᾶν Διανόημα τρισὶν ὀφείλει συνίστασθαι
 κρίσεσιν (ΣΔΗ').· προφανέστατον ἄρα καὶ τὸν Συλλογισμὸν τρισὶν προτάσε-
 σιν ὀφείλει συνίστασθαι.

ΣΜΗ.

Ἡ πρώτη τῶν τῶν προτάσεων λέγεται Μείζων, ἡ δευτέρα, Ἐλάττω-
 των, καὶ ἡ τρίτη, Συμπέρασμα, περὶ ὧν ἐκάστη χωρὶς.

ΣΜΘ.

Μείζων πρότασις τῷ Συλλογισμῷ λέγεται, ἐν ᾗ ὁ Μείζων ὅρος, ἢ τὸ
 τὸ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος (ΣΜς'). τῷ μέσῳ ὄρω συζεύγνυται.
 Λέγεται ἡ πρότασις αὕτη τῷ Κικίρῳ προτάσις κατ' ἐξοχὴν.

ΣΝ΄.

Πότασις ἐλάττων ἐστίν, ἐν ἣ ὁ ἐλάσσων ὅρος, ἢ τοι τὸ ὑποκείμενον τῆ συμπεράσματος τῷ μέσῳ ὄρῳ συντίθεται.

Λέγεται ἄλλοτε ἢ ἐλάττων αὕτη πρότασις, πρόσληψις καὶ πρόσλημμα.

ΣΝΑ΄.

Ἡ Μείζων, καὶ ἡ Ἐλάσσων πρότασις συνημμένως λαμβανόμενοι καὶ λέγονται προκείμεναι.

Λέγονται δὲ ἔτσι, ἔτι τῆ συμπεράσματος πρόκεινται.

ΣΝΒ΄.

Συμπέρασμα λέγεται, ἢ τῆ Συλλογισμῶ πρότασις, ἣτις ἐκ τῆς συζυγίας τῶν ὄρων τῶν ἐν ταῖς προκειμέναις τῆ Συλλογισμῶ διαφόρων, διαμορφῶσαι. Παρ. χάρ. ἐν τῷ Συλλογισμῶ τῷδε.

Πᾶσα κακία τὴν τῆς ψυχῆς εὐθυμίαν ταραττε,

Ἡ φιλαργυρία ἐστὶ κακία, ἄρα

Ἡ φιλαργυρία τὴν τῆς ψυχῆς εὐθυμίαν ταραττε.

Πρότασις Μείζων ἐστὶ, Πᾶσα κακία, τὴν τῆς ψυχῆς εὐθυμίαν ταραττει. Πρότασις ἐλάττων ἐστίν, ἢ Φιλαργυρία ἐστὶ κακία. Συμπέρασμα ἐστίν, ἢ Φιλαργυρία τὴν τῆς ψυχῆς εὐθυμίαν ταραττει.

ΣΝΓ΄.

Σχήμα τῶν Συλλογισμῶν ἐστὶ διάθεσις τῆ μέσῳ ὄρῳ πρὸς τὰς δύο ὄρους τῆ συμπεράσματος.

ΣΝΔ΄.

Ὅσοι τοιγαρῶν τρόποι ὁ μέσος ὄρος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, καὶ τὸ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος ἐν ταῖς προκειμέναις δυνατὸν διατίθεσθαι, τοσαῦτα ἔχεις τὰ τῆ Συλλογισμῶ σχήματα.

ΣΝΕ΄.

Ἐκ τῆς περὶ συνδυασμῶ διδασκαλίας δῆλον γίνεται, ὅτι τρεῖς ποσότητες, ὧν ἡ μέση δις ὀφείλει λαμβάνεσθαι, τετραπλάσιαν συνδυάσεως τάξιν ἐπιτελεῖν δύνανται. Ἐν τῷ Συλλογισμῷ τοιγαρῶν τριῶν ὄρων ἀπαντῶντων (ΣΜΙΖ΄.) ὧνπερ ὁ μέσος δις ὀφείλει λαμβάνεσθαι ἐν ταῖς προκειμέναις (ΣΜΕ΄.), τέσσαρες τῆ μέση ὄρη πρὸς τῆς ἄκρας συζυγίαι ἐκτελεσθήσονται.

Σαφέστερον τὸ λεγόμενον ἐκ τῆ ἐπομένης σχήματος ἔσαι, ἐν ᾧ τὸ Υ. τὸ τῆ συμπεράσματος δείκνυσθαι ὑποκείμενον, ἦτοι τὸν ἐλάττω ὄρον. Τὸ δὲ Κ. σημαίνει τὸ κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος. Καὶ τὸ Μ. τὸν μέσον ὄρον.

Σχῆμα Α΄.	Σχ. Β.	Σχ. Γ.	Σχ. Δ.
Μ. Κ.	Κ. Μ.	Μ. Κ.	Κ. Μ.
Υ. Μ.	Υ. Μ.	Μ. Υ.	Μ. Υ.

Πέμπτην μετάθεσιν τῆ γράμματος Μ. καθάπαξ μετὰ τῆ Κ. καὶ καθάπαξ μετὰ τῆ Υ. ἔκ ἂν ἔχοις ἐξαγαγεῖν.

ΣΝς΄.

Τέσσαρα μόνον τῆ συλλογισμῶ ἐσὶ σχήματα δυνατά.

Δείχν. Ὅσαχῶς τὸν μέσον ὄρον, πρὸς τὸ Υ' υποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τῆ συμπεράσματος ἐν ταῖς προκειμέναις διατίθεσθαι δυνατὸν, τοσαχῶς ἔχεις τὸν συλλογισμὸν σχηματίζειν, ἦτοι τοσαῦτα σχήματα ἐσὶ δυνατά.

νατά (ΣΝΔ'). Ἐπεὶ δὲ τετραχῶς τὸν μέσον ὄρον πρὸς τὸ ὑποκείμενον καὶ
κατηγορούμενον τῆ συμπερασματος, ἤτοι τὰ ἄκρα διατίθεσθαι δυνατόν
(ΣΝΕ'). ἄρα τέσσαρα μόνον τῆ συλλογισμῶ σχήματα εἰσὶ δυνατά· περὶ
ἐκάστη δὲ τῶν σχημάτων εἰδικῶς ἐνταῦθα διαλεξόμεθα.

ΣΝΖ'.

Πρῶτον σχῆμα ἐστίν, ὅτε ὁ μέσος ὄρος ἐν τῇ μείζονι ὑπόκειται καὶ ἐν
τῇ ἐλάττωι κατηγορεῖται, ὅρα τὸ σχῆμα (ΣΝΕ').

Παρ. χάρ. Πᾶν ὄν διανοητικὸν ἐστὶ πνεῦμα,
Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐστίν ὄν διανοητικόν,
Ἄρα ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἐστὶ πνεῦμα.

Ἐνταῦθα ὁ μέσος ὄρος, ὄν διανοητικόν, ἐν τῇ μείζονι ὑπόκειται καὶ ἐν
τῇ ἐλάττωι κατηγορεῖται.

ΣΝΗ'.

Δεύτερον σχῆμα ἐστίν, ὅτε ὁ μέσος ὄρος, ἐν τε τῇ μείζονι, καὶ τῇ
ἐλάττωι κατηγορεῖται. Παρ. χάρ.

Πᾶν ζῶον ζῆ καὶ αἰσθάνεται,
Οὐδὲς λίθος ζῆ καὶ αἰσθάνεται,
Ἄρα ὁδὲς λίθος ἐστὶ ζῶον.

ΣΝΘ'.

Τρίτον σχῆμα ἐστίν, ἐν ᾧ ὁ κοινός, ἤτοι ὁ μέσος ὄρος ἐν τε τῇ μείζονι
καὶ τῇ ἐλάττωι προτάσει ὑπόκειται. Παρ. χάρ.

Πᾶν ζῶον ζῆ καὶ αἰσθάνεται,
Πᾶν ζῶον ἐστίν ἕσία, ἄρα
Τίς ἕσία ζῆ καὶ αἰσθάνεται.

ΣΞ.

Τέταρτον σχῆμα ἐστίν, ὅτε ὁ μέσος ὅρος ἐν τῇ Μείζονι κατηγορεῖται καὶ ἐν τῇ Ἐλάττονι ὑπόκειται. Παρ. χάρ.

Πᾶν ζῶον ζῆ καὶ αἰσθάνεται,

Πᾶν, ὃ, τι ζῆ καὶ αἰσθάνεται ἐστίν ἕσία,

Ἄρα τίς ἕσία ἐστὶ ζῶον.

ΣΞΑ΄.

Ἀναπτυχθέντων εἰς τὸδε τῶν συλλογιστικῶν σχημάτων, μεταβαίνομεν ἤδη ἐπὶ τὴν διασάφησιν τῶν συλλογιστικῶν νόμων, ἧτοι Κανόνων, ὧν περ οἱ μὲν τοῖσδε εἰσὶν, ὡς ἐπὶ πάντα τὰς συλλογισμὰς ὁποιουδήποτε σχήματος ὧσιν, ἀνήκειν. Τὰς δὲ μόνον ἀφορᾶν τὰς συλλογισμὰς τῆδε καθεύου τὰ σχήματος· οἱ μὲν πρῶτοι εἰσὶ Γενικοὶ, οἱ δὲ δεῦτεροι εἰδικοί.

ΣΞΒ΄.

Τῶν γενικῶν Κανόνων τὴν πρώτην ἐπέχει χώραν ὁδὶ· ὁ συλλογισμὸς ἐκ ὀφάλει πλείους τῶν τριῶν ἔχειν ὅρους.

Τὴν πρότασιν ταύτην ἀπεδείξαμεν ἤδη (ΣΜΕ΄.) Ἐπεὶ δ' ἐκ ἀναπτυγμένως αἰεὶ τέσσαρες ὅροι πάρεσιν, ἀλλὰ ποικίλοις τρόποις εἰώθασιν παρεισδύεσθαι. Τέττες δὲ τὰς τρόπους, καθ' ἕνα οἱ τέσσαρες ὅροι τῷ συλλογισμῷ φιλῶσιν εἰσερχεσθαι, ἐν μέρει ἀπαριθμήσομεν.

Α΄. Ἀμέλει τέτταρες ὅροι πάρεσιν τῆς ὁμωνυμίας ἐν τοῖς ὅροις χώραν λαβύσης. Παρ. χάρ.

Πᾶν Πνεῦμα ἐστὶ διανοητικὸν καὶ βελητικόν,

Τὸ Πνεῦμα τῷ οἶνε ἐστὶ Πνεῦμα, ἄρα

Τὸ Πνεῦμα τῷ οἶνε ἐστὶ διανοητικὸν καὶ βελητικόν.

Β'. Τέσσαρες ὅροι εἰώθασιν παρεπιδύεσθαι κατὰ μεταβολὴν τῆς ὑποθέσεως. Παρ. χάρ.

Πῶν ὄν ἐστὶ γένος ἡδετέρου
 Ἄλλα πᾶσα γυνὴ ἐστὶν ὄν, ἄρα
 Ἡ γυνὴ ἐστὶ γένος ἡδετέρου.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς πρώτης προτάσεως, ὁ ὅρος, ὄν, ὕλικῶς ὑποτίθεται, ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας εἰδικῶς (ὅρα ΡΜΕ'. ἐν τῇ ὑπόθεσιν.),

Γ'. Τέσσαρες εἰσέρχονται ὅροι τῷ συλλογισμῷ, συγχεομένη τῇ ἀφαιρέσει ὅρου τῷ συγκεκριμένῳ. Παρ. χάρ.

Πᾶσα δικαιοσύνη εἴς τις.
 Ὁ Κάϊος ἐστὶ δίκαιος ἄρα
 Ὁ Κάϊος ἐστὶν εἴς τις.

Πλείω περὶ τούτων ἐπάξομεν ἐν τῇ ἀναπτύξει.

ΣΕΓ.

Τῶν γενικῶν Κανόνων ὁ ἕτερος ἔτος ἐστὶν ὁ μέσος ὅρος εἰς τὸ συμπέρασμα ἡδέποτε ὀφείλει εἰσέρχεσθαι.

Δείκν. Μέσος ὅρος ἐστὶν ὁ ἐν ἑαυτῷ περιέχων τὸν λόγον, δι' ἃ τὸ κτηγορούμενον ἐν τῷ συμπεράσματι ἢ συνάπτεται τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ ἄ. (ΣΜε.) καὶ ἐπομένως ἐστὶ ποιητικὴ αἰτία τῆς συμπεράσματος (κατὰ τὸν ὅρισμ. τῆς αἰτίας.) Ἐπεὶ δὲ ἡ ποιητικὴ αἰτία ἢ εἰσέρχεται εἰς τὴν τῆς ἀποτελέσματος σύστασιν (κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Οὐτολογίας), δηλαδὴ ὁ μέσος ὅρος ἢ ὀφείλει εἰσέρχεσθαι τὸ συμπέρασμα.

Δυνατὸν τὸν Κανόνα τέτρε δεῖξαι καὶ ἔτω. Μέσος ὅρος ἐστὶν ὁ ἐν ταῖς προκειμέναις κοινός (κατὰ τὸν ὅρισμόν.) Τὸ δὲ συμπέρασμα ἐστὶ σύζευξις ὅρων τῶν ἐν ταῖς προκειμέναις διαφερόντων (ΣΡΒ'), Ἄρα ὁ μέσος ὅρος κτλ'.

Παρ. χάρ. Πᾶς ἀγαθὸς κρατιώτης ἐστὶν ἄνθρωπος.
 Ο' Ἐκταρ ἐστὶν ἀγαθὸς κρατιώτης
 Ο' Ἐκταρ ἐστὶν ἀγαθὸς ἄνθρωπος.

Ἐν τῷ Συλλογισμῷ τῷδε ὁ μέσος ὅρος ἐκ μέρους παρειτδύει τῆ συμπεράσματι.

ΣΞΔ'.

Ἐκ μόνον μερικῶν ἔδεν ἔπεται.

Δείκν. Ἐπεὶ γὰρ οἱ Συλλογισμοὶ πάντες εἰσὶν τῷ κατὰ πάντος καὶ κατὰ μηδενός (ΣΜ'), διὰ δὲ τῆ κατὰ παντός καὶ κατὰ μηδενός περιτινῶν καταφάσκειται, ἢ ἀποφάσκειται τὸ κατὰ παντός τῆ γένους, ἢ εἶδος καταφασκόμενον, ἢ ἀποφασκόμενον (ΣΜ'. ΣΜΑ'). Ἐπόμενον ἐστὶ τῆ συμπεράσματος ὄντος μερικῶ, τὴν ἑτέραν τῶν προκειμένων εἶναι καθόλου, ὡς ἐκ δύο μερικῶν ἔδεν ἔπεσθαι.

Οὐχ ὑγιῶς ἔχει ἐν τῷδε τῷ Συλλογισμῷ ἡ συσέπεια.

Τις ἄνθρωπος κώσεβης,
 Τις ἄνθρωπος ἐστὶν ἀσεβής, ἄρα
 Τις ἀσεβής ἐστὶν κώσεβης.

ΣΞΕ'.

Ἐκ μόνον ἀποφατικῶν ἔδεν ἔπεται.

Δείκν. Ο' γὰρ Συλλογισμὸς, ἐν ᾧ μόνον ἀποφατικαὶ προσλαμβάνονται, ἀμαρτάνει εἰς τὸ κατὰ μηδενός. Διὰ γὰρ τῆ κατὰ μηδενός ἔτω χρὴ συμπεραίνειν, ἢ ἀνήκει παντὶ, ἄρα ἔδεν τριτῶ (ΣΜΑ'), ἵνα δὲ δείξῃς ἀλλοτριῶσαι, ἢ τοι ἀποφάσκεισθαι τι κατὰ τριτῆ τῆ ἀτόμου, ἢ τέτα τῆ εἶδος, ὅτι πρὸ αὐτὸ τῆ γένους ἀλλοτριῶται, ἀπαιτεῖται ἔτι δείξαι τὸ ἄτομον τέτα.

ἢ τὸ εἶδος, ὑπὸ τὸ εἶδος ἢ γένος περιέχεσθαι, καὶ ἐπομένως ἢ ἕτερα τῶν προ-
 προκειμένων ὀφείλει εἶναι καταφατική. Κἀντεῦθεν κατανοεῖται, ἔκ μόνων
 ἀποφατικῶν ἕδεν ἔπεσθαι. Παρ. χάρ. ἔκ ὁρθῶς συμπεραίνεις ἕτως ἐπι-
 χειρῶν.

Οὐδὲς ἀσιβὴς σώζεται,
 Οὐδὲς ἐσιβὴς ἐστὶν ἀσιβὴς, ἀρα
 Οὐδὲς ἐσιβὴς σώζεται.

ΣΞ΄.

Οὐκ ἂν εἴη πλεόν, ἢ ἔλαττον ἐν τῷ συμπεράσματι, ἢπερ ἦν ἐν
 ταῖς προκειμέναις.

Δείκν. Θῶμεν πλεῖον εἶναι ἐν τῷ συμπεράσματι ἢπερ ἦν ἐν ταῖς προ-
 κειμέναις, τότε δὴ ἕτερός τις διορισμός, ἢ τῷ ὑποκειμένῳ ἢ τῷ κατηγορη-
 τῷ ἐπιγενήσεται, μὴ ἤδη προσῶν ταῖς προκειμέναις, καὶ ἐπομένως τὸ ὑποκεί-
 μενον ἢ κατηγορούμενον τῷ συμπεράσματος ἕτεραν ἐπικτήσεται σημασίαν,
 τῆς ἦν ἐν ταῖς προκειμέναις ἔσχε, διάφορον· καὶ ἕτω τῆς ἀλλοιωθείσης τῶν
 ὁρῶν νοήσεως τέσσαρες ὁροὶ ἀναφανῶνται. Ἐπεὶ δ' ἐν τῷ Συλλογισμῷ πλεί-
 υς εἶναι τῶν τριῶν ἔκ ὀφείλωσιν ὁροὶ (ΣΜΕ΄.), ἐπόμενόν ἐστι μὴ δεῖν ἐν τῷ
 συμπεράσματι πλεῖον εἶναι, ἢπερ ἦν ἐν ταῖς προκειμέναις.

Ἐάν δὲ ἔλαττον ἢ ἐν τῷ συμπεράσματι, ἢπερ ἦν ἐν ταῖς προκειμέ-
 ναις, διορισμός τις τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ κατηγορημένῳ, ὅς ἦν προσῶν ἐν ταῖς
 προκειμέναις, ἐν τῷ συμπεράσματι παραλειφθήσεται. Ἐξ ἕπερ ὡσαύτως
 ἕτερα ἀνακύπτει τῶν ὁρῶν Ἔννοια, κἀντεῦθεν ἐπομένως τέσσαρες γίνονται
 ὁροὶ. Ἐπεὶ δὲ τῆτο ἔκ ἕξεσι (ΣΜΕ΄.)· ἔπεται, μὴ εἶναι πλεόν κτλ΄.

Παρ. χάρ. Ο' τῷ κόσμῳ ὀλιγορῶν ἀδικίας ὑπομένει,
 Ο' ἀκολουθῶν τῷ Χριστῷ ἀδικίας ὑπομένει, ἀρα
 Ο' ἀκολουθῶν τῷ Χριστῷ αἰωνίας ἀδικίας ὑπομένει.

ΣΞΖ'.

Χείρον μέρος τῶν προκειμένων λέγεται ἢ μερική καὶ ἀποφατική προκειμένη.

ΣΞΗ'.

Τὸ συμπέρασμα ὀφείλει ἔπεσθαι τῷ χείρονι μέρει, τῆτέστιν ἔαν ἢ ἑτέρα τῶν προτάσεων μερική εἴη, ἢ ἀποφατική, καὶ τὸ συμπέρασμα ὀφείλει εἶναι μερικόν, ἢ ἀποφατικόν.

Δείκν. Θῶμεν γὰρ τὸ συμπέρασμα εἶναι καθόλου, μιᾶς τῶν προτάσεων ἕσης μερικής, τότε δὴ πλείον ἔσαι ἐν τῷ συμπέρασματι, ἢπερ ἐν ταῖς προκειμέναις. Ἡ γὰρ καθόλου πρότασις πλείον αἰετὸ περιέχει, ἢπερ ἢ μερική. Ἐπεὶ δὲ ἐκ ὀφείλει πλείον εἶναι ἐν τῷ συμπέρασματι, ἢπερ ἦν ἐν ταῖς προκειμέναις, (ΣΞΖ'.) καταφανές ἐστὶ τὸ συμπέρασμα ἐκ ὀφείλει εἶναι καθόλου, ἀλλὰ μερικόν, τῆς ἑτέρας ἕσης τῶν προκειμένων μερικής. Ἡ δὲ μερική πρότασις λέγεται χείρον μέρος τῶν προτάσεων (ΣΞΖ'.) Ἄρα τὸ συμπέρασμα ὀφείλει ἔπεσθαι τῷ χείρονι μέρει. Θῶμεν τὸ συμπέρασμα εἶναι καταφατικόν, διατέρα τῶν προκειμένων ἀποφατικῆς ἕσης, τότε δὴ ὁ τῆ ἕτως ἐπιχειρεῖν λόγος ἔσαι κατὰ μηδενός. Διὰ γὰρ τῆ κατὰ μηδενός ἀποφατέον ἐστὶ κατὰ τινῶν τὸ ἀποφασκόμενον κατὰ παντός. (ΣΜΑ'.) Ἀπαιτεῖται ἔν τῷ κατὰ μηδενός Α'. Πρότασις, ἐν ἣ τὸ Β. ἀποφάσκεται κατὰ τῆ Α. ἢτις ἐστὶν ἢ μείζων πρότασις, καὶ ἐπομένως ἀποφατική· Β', ἀπαιτεῖται πρότασις, ἐν ἣ δείκνυται, ἢτοι καταφάσκεται τὸ Γ' περιέχεσθαι, ἢτοι περιλαμβάνεσθαι ὑπὸ τὸ Α. ἢτις ἐστὶν ἐλάττων πρότασις, καὶ ἐπομένως Καταφατική· Γ'. ἀπαιτεῖται πρότασις, ἐν ἣ ἀποφάσκεται τὸ Β. κατὰ τῆ Α. ἢτις ἐστὶ τὸ συμπέρασμα, καὶ ἐπομένως ἀποφατικόν· ὥς ἡδη σε καθορᾶν τὸ συμπέρασμα, ὀφείλει εἶναι ἀποφατικόν, τῆς ἑτέρας τῶν προτάσεων ἕσης ἀποφατικῆς, καὶ ἐπομένως τὸ συμπέρασμα τῷ χείρονι ἔπεσθαι μέρει, πρόδηλον.

„ Οἱ γενικώτεροι ἔτσι ἄσιν τῶν συλλογισμῶν κανόνες, οἱ πᾶσι τοῖς συλλογισμοῖς ὁποιοῦ-
 „ δευτοτέρων ἄδης ὄντες κοινοί. Νῦν ἤδη ἐπὶ τῆς τῶν ἀδικωτέρων, ἢ τῆς ἐπὶ τῶν τῶ
 „ α. χήματος ἀνάπτυξιν ἢ δειξίτω γιγνόμενα.

ΣΞΘ΄.

Εἰν τῷ πρώτῳ σχήματι ἢ μείζων πρότασις ἀὰ ὀφείλει
 εἶναι καθόλου.

Δείκν. Διὰ τῆς κατὰ παντός ἔτις ἀεὶ ἐπιχειρητέον. Ο΄, τιδηποτέρων
 ὀρθῶς ἔχει λεγόμενον κατὰ παντός, ὑγιῶς λέγεται ἢ κατὰ τῶν ὑπὸ τὸ γέ-
 νος, καὶ ἐπομένως ἀπὸ τῆς γένεως ἐπὶ τὸ εἶδος συμπεραίνει ὀφείλομεν (ΣΜ΄.)
 Τῆς δὲ μείζονος προτάσεως ἐκ ἕσσης καθόλου, ἐκ ἀπὸ τῆς γένεως ἐπὶ τὸ εἶδος,
 ἢτοι ἀπὸ τῆς ὑπαλληλώσεως προτάσεως ἐπὶ τὴν ὑπαλληλωτὴν συμπεραίνομεν,
 καὶ ἐπομένως ὁ τοιοῦτος συλλογισμὸς ἐκ ἐφαρμόττεται τῷ κατὰ παντός.

Θῶμεν τὴν μείζων πρότασιν εἶναι μερικὴν, τότε δὴ καὶ τὸ συμπέρασμα
 ἔσαι μερικὸν, ὅτι τῷ χείρονι μέρος ὀφείλει ἐπεῖσθαι (ΣΞΗ΄.), τῆς δὲ συμπε-
 ράσματος μερικῆς ὄντος, καὶ ἢ ἐλάττων ὀφείλει μερικὴ εἶναι· τὸ γὰρ συμπέ-
 ρασμα, καὶ ἢ ἐλάττων πρότασις, τὸ αὐτὸ ἔχουσιν ὑποκείμενον· τῷ αὐτῷ δὴ
 τρόπῳ, καθ΄ ὃν τὸ ὑποκείμενον ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ ἑαυτῆς κατηγορημέ-
 νῳ συνάπτεται, καὶ ἐν τῇ ἐλάττων ὀφείλει συνάπτεσθαι, ἄλλως γὰρ ἢ
 τῶν ὀρων λήψις καὶ σημασία μεταβλεψείη, καὶ ἐπομένως τέτταρες ἀντιῶ-
 δειν ἀναφανῶνται ὀροι, ὅπερ ἐστὶ κατὰ τῆς (ΣΜΕ΄.), ἔτω ἂν σχέσις
 ἄμφω μερικῆς. Εἴπειν πρῶτον, ἐκ μερικῶν ἕδεν ἔπεται (ΣΞΔ΄.) ἢ Ε΄λάτ-
 των πρότασις τῆς μερικῆς μείζονος ἕσσης, ἢ δύναται εἶναι μερικὴ, ἀλλὰ
 καθόλου. Ἄρα εἰάν ἢ μείζων εἴη μερικὴ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι, ἢ ἐλάττων
 μερικὴ ἔσαι ἄμα καὶ καθόλου· μερικὴ μὲν, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ ἐλάττων
 ἐκτάσει τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τῷ κατηγορημένῳ ὀφείλει συνάπτεσθαι, καθ΄
 ὃν τὸ ὑποκείμενον ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ κατηγορημένῳ συζεύγνυται.
 Καθόλου δὲ, ὅτι ἐκ μερικῶν ἕδεν ἔπεται· ἐπεὶ δὲ ἄτοπον ἐστὶ καὶ ἀδύνατον,
 πρότασιν τινὰ ἄμα εἶναι καθόλου καὶ μερικὴν, ἄτοπον ἐστὶ καὶ τὴν μείζων πρό-
 τασιν εἶναι μερικὴν.

Παρ. χάρ. Οὐχ ὑγιῶς ἔχει ἡ συνέπεια τῷ ἔτιος ἐπιχειρῶντι.

Τι δὲν ἐστὶ σῶμα,
Πᾶν πνεῦμα ἐστὶν ὄν,
Ἐᾶν πνεῦμα ἐστὶ σῶμα.

ΣΟ΄.

Ἡ ἐλάττων πρότασις ἐν τῷ Α΄ σχήματι ἐκ ὀφέλει εἶναι ἀποφατική, ἀλλὰ καταφατική.

Δείκν. Τῷ κατὰ μηδενός ἀπαιτεῖται, ὅ, τιδηποτῶν ἀποφάσκεται κατὰ τῷ γένει Α. τὸ αὐτὸ ἀποφάσκεσθαι καὶ κατὰ τῷ εἶδει Γ. ἐν τῷ συμπεράσματι. (ΣΜΑ΄.) Ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συμπεράσματι ἐδ' εἶναι δύναμις κατὰ τῷ εἶδει Γ. ἀποφάσκειν τι, ὅπερ ἐν τῇ μείζονι προτάσει κατὰ τῷ γένει Α. ἀπέφησας, εἰμὴ δείξης καταφατικῶς ἐν τῇ ἐλάττονι προτάσει τὸ εἶδος Γ. περιέχεσθαι, ἤτοι περιλαμβάνεσθαι ὑπὸ τὸ γένος Α. Πρόδηλον, ὅτι ἡ ἐλάττων πρότασις διὰ τῷ κατὰ μηδενός ὀφείλει εἶναι καταφατική.

Ἐνθου τοι ἐκ εἴη σοι ὁρῶν ἡ συνέπεια ἔτιος ἐπιχειρῶν ἐθέλουσι.

Ὅ, τιδηποτῶν σύνοιδεν ἑαυτῷ, ἐκῆνο ὑπάρχει.

Ἀλλ' ἔτιος ὁ κόσμος ἐ σύνοιδεν ἑαυτῷ.

Ἄρα ἔτιος ὁ κόσμος ἐκ ὑπάρχει.

ΣΟΑ΄.

Ὅτε τὸ συμπέρασμα ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου καταφατική, τότε ἑκατέρω τῶν προκειμένων ὀφέλει εἶναι καθόλου καταφατική.

Δείκν. Τεθήτω γὰρ τὸ συμπέρασμα εἶναι καθόλου καταφατικόν, μηδετέρας τῶν προκειμένων ἕσης καθόλου καταφατικῆς, τότε δὴ ἡ μείζων

ἢ ἔσαι καθόλου καταφατική, ἢ ἡ ἐλάττων, ἢ ἑκατέρα ἄμα. Ἡ μείζων πρότασις μὴ καθόλου ἔσαι καταφατική, ὀφείλει εἶναι μερική καταφατική· ἐπεὶ δ' ἀποδείκνυται τὴν μείζω μὴ δύνασθαι εἶναι μερικὴν (ΣΞΘ.) ἀναπολείπεται εἶναι καθόλου, ἔθ' ἡ ἐλάττων πρότασις δύναται εἶναι μερική. Ταύτης γὰρ ἔσης μερικῆς, καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσαι μερικὸν (ἔπεται γὰρ τῷ χείροني μέρει (ΣΞΗ.) ὅπερ ἐστὶ κατὰ τῆς ὑποθέσεως. Οὐδ' ἑκατέρα τῶν προκειμένων δύναται ἄμα εἶναι μερική. Οὕτω γὰρ καὶ τὸ συμπέρασμα ὀφείλει εἶναι μερικὸν, ὅπερ ἐστὶν αὖθις κατὰ τῆς ὑποθέσεως. Β' ὡ λέγειν, ὅτι ἐκ τῶν μερικῶν ἕδεν ἔπεται. (ΣΞΔ.) Λεῖπεται ἔν, ὅτι καθόλου ὄντος τῆς συμπεράσματος, ἑκατέρα τῶν προτάσεων ὀφείλει εἶναι καθόλου.

ΣΟΒ.

Ὅσαίς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τὸ συμπέρασμα εἴη καθόλου ἀποφατικόν, ἢ μείζων ὀφείλει εἶναι καθόλου ἀποφατική, ἢ δ' ἐλάττων καθόλου καταφατική.

Δείκν. Ε' πείπερ ἡ μείζων πρότασις ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι εἴ δύναται εἶναι μερική (ΣΞΘ.), ὀφείλει εἶναι καθόλου, εἰδὲ ἡ μείζων ὀφείλει εἶναι καθόλου, τότε δὴ ἔσαι ἢ καταφατική, ἢ ἀποφατική. Τεθῆτω εἶναι ἢ αὐτὴ καταφατική, τότε δὴ ἐπείπερ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ἡ ἐλάττων ὀφείλει εἶναι καταφατική. (ΣΟ.) τὸ συμπέρασμα εἴ δύναται εἶναι ἀποφατικόν, ἀλλὰ καταφατικόν. Τῆτο δὲ τῆς ὑποθέσεως ἀντίκειται. Ἀρα τῆς συμπεράσματος καθόλου ἀποφατικῆς ὄντος, καὶ ἡ μείζων ὀφείλει εἶναι καθόλου ἀποφατική.

Ὅτε δὲ ἡ ἐλάττων πρότασις ὀφείλει εἶναι καθόλου καταφατική, τῆς συμπεράσματος καθόλου ὄντος ἀποφατικῆς, ἔτιω ἐμπεδῶμεν τὴν ἐλάττω ὀφείλει εἶναι ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καταφατικὴν ἀπεδείξαμεν (ΣΟ.)· Καταφατική δὲ ἔσαι, ἢ καθόλου ἔσαι, ἢ μερική. Ε' σω πρώτον, μερική καταφατική, τότε δὴ καὶ τὸ συμπέρασμα ὀφείλει εἶναι μερικόν, ὅτι τὸ συμπέρασμα καὶ ἡ ἐλάττων πρότασις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἔχουσιν, ὅπερ τὸν αὐτὸν

αὐτὸν τρόπον ἐν τῇ ἐλάττωσι ὀφείλει συζεύγνυσθαι τῷ οἰκείῳ κατηγορημένῳ, καθ' ὃν ἐν τῷ συμπέρασματι συνῆπται τῷ κατηγορημένῳ, ἐπεὶ δὲ τὸ συμπέρασμα ἐνταῦθα καθόλου ἀποφατικῶς προλαμβάνομεν, ἢ δύναται εἶναι μερικόν, καὶ ἐπομένως ἢ ἐλάττων πρότασις τῆς συμπέρασματος καθόλου ἀποφατικῆς ὄντος, ὀφείλει εἶναι καθόλου Καταφατική.

ΣΟΓ.

Τῆς συμπέρασματος ἐν τῷ α'. σχήματι μερικῆ καὶ καταφατικῆς ὄντος, ἢ μείζων ὀφείλει εἶναι καθόλου καὶ καταφατική. ἢ δὲ ἐλάττων μερικῆ καὶ καταφατική.

Δείκν. Ἐν τῷ α'. σχήματι ἢ ἐλάττων καὶ τὸ συμπέρασμα ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἔχουσι· καὶ ἐπομένως ἢ ἐλάττων καὶ τὸ συμπέρασμα τῆς αὐτῆς εἰσὶ ποσότητος. Ἄλλως γὰρ ἂν τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἦτοιο αὐτὸς ὅρος διαφόρως λαμβάνοιτο. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς διαφορῆς λήψεως τεσσάρων ἀναφανομένων τῶν ὄρων κατὰ τῆς (ΣΜΕ.) κατανοεῖται, ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι κτλ.

Ἐπιτείνεται ἢ ἐλάττων αἰεὶ καταφατική εἶναι ὀφείλει ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι (ΣΟ.), ἐπεὶ τῆς συμπέρασματος μερικῆς καταφατικῆς ὄντος καὶ τῆς ἐλάττω εἶναι μερικῆς καταφατικῆς· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει ἢ μείζων εἶναι ὀφείλει καθόλου. Μερικῆς γὰρ ἔστις μερικῆς προκειμένης ἔστις, ἐξ ἧν ὕδεν ἐπιτείνεται (ΣΞΔ.). Ἀποφατικῆς δ' ἔστις τῆς αὐτῆς καὶ τὸ συμπέρασμα ἔσται τοιοῦτον ὡς ἐπέμενον τῷ χειρόν μέρει (ΣΞΗ.), Ἄρα τῆς συμπέρασματος μερικῆς καταφατικῆς ὄντος ἢ μείζων ὀφείλει εἶναι καθόλου Καταφατική.

ΣΟΔ.

Ὅσακις ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι τὸ συμπέρασμα εἴη μερικόν ἀποφατικόν, τοσακις ἢ μείζων ὀφείλει εἶναι ἀποφατική καὶ καθόλου· ἢ δὲ ἐλάττων Μερικῆ Καταφατική.

Δείκν. Τῆς συμπέρασματος ἀποφατικοῦ, ἢ ἕτερα τῶν προτάσεων ὀφείλει εἶναι Ἀποφατική (ΣΟΒ.). Ἐπειδὴ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι ὀφείλει εἶναι

και Καταφατική (ΣΟ΄.) Καταφανές, ὅτι τῷ συμπεράσματι ὄντος ἀποφατικῷ, καὶ ἡ μείζων ὀφείλει εἶναι Ἀποφατική· εἰ δὲ τῷ συμπεράσματι μερικῷ ὄντος ἀποφατικῷ, καὶ ἡ ἐλάττων ὀφείλει εἶναι Μερική. ὅτι αὐτὴ τε καὶ τὸ συμπέρασμα τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἔχουσι, καὶ ἐπομένως ἔτι τὴν αὐτὴν ὀφείλωσιν ἔχειν ποσότητα. Ἡ δ' ἐλάττων ἐς μερική, ὀφείλει εἶναι μερική Καταφατική. (ΣΟ΄.) Ἄρα τῷ συμπεράσματι ὄντος Μερικῷ Ἀποφατικῷ, ἡ ἐλάττων ὀφείλει εἶναι Μερική Καταφατική. Καὶ ἐπειδήπερ ἡ μείζων ὀφείλει εἶναι Ἀποφατική (κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα), ἐκ δὲ μερικῶν ὕδὲν ἔπεται (ΣΞΔ΄), λείπεται ἤδη τὴν μείζονα, τῷ συμπεράσματι μερικῷ ἀποφατικῷ ὄντος, καθόλου εἶναι Ἀποφατικὴν.

ΣΟΕ΄.

Σπεύδομεν ἤδη ἐπὶ τῆς κανόνας τῷ δευτέρῳ σχήματος. Ἐπὶ τῷ δευτέρῳ σχήματος ἡ μείζων αἰεὶ ὀφείλει εἶναι καθόλου. Ὁ λόγος τούτῳ τῷ Κανόνος ὁ αὐτὸς ἐς τὸ ἀποδοθέντι (ΣΞΘ΄.) ἔνθα ἀπεδείκνυμεν τὴν μείζω ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι αἰεὶ ὀφείλειν εἶναι καθόλου.

Παρ. χάρ. Οὐχ ἔπεται ἀληθὲς τῷ ἐπὶ τῷ β. σχήματος ὅπως ἐπιχειρήσῃτι.

Τίς ἄσῃα ἐς πνεῦμα.

Οὐδὲν σῶμα ἐς πνεῦμα.

Τὸ σῶμα ἐκ ἑσῃου ἄσῃα.

ΣΟΣ΄.

Ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι τὸ συμπέρασμα αἰεὶ ὀφείλει εἶναι ἀποφατικόν.

Δείχν. Ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι ἡ ἑτέρα τῶν προκειμένων, αἰεὶ ποτ' ἐς Ἀποφατική, τὸ δὲ συμπέρασμα ὀφείλει ἔπεσθαι τῷ χείρονι μέρει (ΣΞΗ΄)· ἐπομένον ἐς καὶ τὸ συμπέρασμα ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι εἶ-

ναι Αποφατικόν· ἢ γὰρ Αποφατικὴ πρότασις ἐπὶ τὸ χεῖρον μέρος τῶν προκειμένων ἀνάγεται.

ΣΟΖ.

Ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι ἢ ἐλάττω ἔσω αἰ Καταφατικὴ.

Τὸν τῷδε τὸν Κανόνος λόγον ἀποδόντες ἐν τῷ (ΣΘ.) ἔσδα ἀποδεικνύομεν ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ σχήματι τὴν ἐλάττω πρότασιν εἶναι Καταφατικὴν.

ΣΟΗ.

Ἐν τῷ τρίτῳ Σχήματι τὸ Συμπέρασμα ἔσω αἰ μερικόν.

Δείκν· Ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ τρίτῳ Σχήματι ἢ ἑτέρα τῶν προτάσεων αἰποτε ἐστὶ Μερικὴ, ἢ δὲ Μερικὴ ἐπὶ τὸ χεῖρον μέρος τῶν προκειμένων ἀνάγεται (ΣΞΖ.) καὶ τὸ συμπέρασμα εἰσφέρει τὸ χεῖρον μέρος ζηλῶν (ΣΞΗ.), ἔπεται ἐν τῷ γ' σχήματι τὸ συμπέρασμα εἶναι αἰ μερικόν.

ΣΟΘ.

Διείληπται ἡμῖν μέχρι τῷδε περὶ τῶν συλλογιστικῶν σχημάτων, καὶ τῶν κανόνων ἐκάστου σχήματος. Ἐπεὶ δὲ αἱ προτάσεις ἐν ἐκάστῳ σχήματι κατὰ τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα, ἄλλως καὶ ἄλλως διατίθενται, καὶ ἔτι κοινὰ ἐντεῦθεν τῶν συλλογισμῶν γίνεσθαι εἶδη εὐρίσκομεν, τὰ κοινὰ ταῦτα τῶν συλλογισμῶν εἶδη ἐκ τῆς διαφοράς τῶν τριῶν προτάσεων γεινόμενα διαφέσει δια βραχέων ὁψόμεθα.

ΣΠ.

Τὰ δὲ κοινὰ ταῦτα τῶν συλλογισμῶν εἶδη ὑπὸ διαρισμένου τύπου, ὡςπερ ὑπὸ γένους περιεχόμενα τῶν συλλογισμῶν τρόποι λέγονται, ὡς τὸν τρόπον

πον ὀριζόμεθα εἶναι διάθεσιν τῶν τριῶν προτάσεων κατὰ τὰς τέσσαρας ταύ-
της διαφορᾶς. Α. Ε. Ι. Ο.

„ Τὰ τέσσαρα ταῦτα φαινέμεν τὴν διαφορὰν τῶν προτάσεων τῷ λόγῳ τῆς ποσότητος
 „ ἢ ποιότητος ἐπισημαίνοντα δύναται ἐν ταῖς τρισὶ προτάσεσι πολλαπλασίῳ διατίθε-
 „ σθαι λόγῳ, ὅπερ δέκνυσιν ὁ Λεϊβνίτζιος περὶ τῆς συνδυαστικῆς τέχνης πρόβλ. Β.
 „ ἀρθ. 15. σελ. 13. Ἐξήκοντα πρὸς τοῖς τέτταρσι τῶν φαινέντων τέτων ἐν ταῖς
 „ τρισὶ προτάσεσι μεταθέσεως ἔχει δύναται δέκνυσιν ὁ Ἄνσχιος ἢ ὁ Κρόσσας ἀσαφ-
 „ πίας ἐν τῇ Λογ. σελ. 572. Τοῦτοι ἔν τε τρόποι καὶ δυνατοὶ ἐξ ἧν τινες μόνον ἔστιν
 „ οἱ κατὰ Κανόνας συλλογιστικῆς σχηματιζόμενοι, ἢ ἐν συλλογισμοῖς ὀρθοῖς λαμβάνε-
 „ σθαι δυναμένοι. Οἱ ὀρθοὶ τοιγαρῶν ἢ συμπεριέχοντες τρόποι τῶν μὴ τοιούτων διαγι-
 „ γνάσκονται κατὰ τῆς ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ ἀποδειχθέντας Κανόνας. Οἱ Ἀριστοτελικοὶ
 „ λέξετί τισι τῆς τρόπης τήτης δηλῶντες ἀπὸκαζον, ἐν οἷς τὰ μὲν φαινέμεν τὴν
 „ ποσότητα ἢ ποιότητα σημαίνουσι τῶν προτάσεων, τὰ δὲ σύμφορα πρόσκεινται, ἵνα
 „ τῇ μνήμῃ εὐπαράδεκτα ὡσεὶ, λυσιτελίσι δ' ἡμῶν παρὰ ταῦτα αἱ φωναὶ αὐταὶ ἐπι-
 „ τὸ δύναται παραχρῆμα γινώσκων ποσικῶς αἱ προκείμεναι τῷ λόγῳ τῆς ποσότη-
 „ τος ἢ ποιότητος ποικίλεσθαι δύναται.

ΣΠΑ΄.

Τὰ τῶν Σχολαστικῶν ὀνόματα, δι' ἧν τῆς τρόπης τῶν συλλογισμῶν
καὶ τὰ ποικίλα εἶδη ἐδήλυν τοῖς ἐπομένοις γράμμασι περιλαμβάνονται.

ΣΠΒ΄.

Τῶν ἐφ' ἑκάστῃ Σχήματος Συλλογιστικῶν τρόπων παραδείγματα ὑπο-
ζεύγνυμεν, ἵνα μὴτι ἀσαφείας ἐναπομείνῃ.

Τῆ Α΄. Σχήματος.

Γράμ-	Πᾶν πάθος ταράττει τὴν προσοχὴν.
μα	Πᾶσα ὀργὴ ἐστὶ πάθος, ἄρα
τα	Πᾶσα ὀργὴ ταράττει τὴν προσοχὴν.